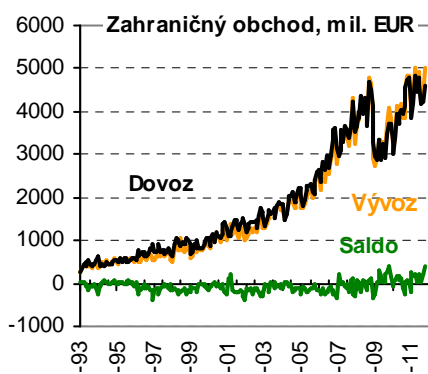

Makroekonomický a finančný vývoj v septembri 2011 + Aktualizovaná prognóza na roky 2012 a 2013

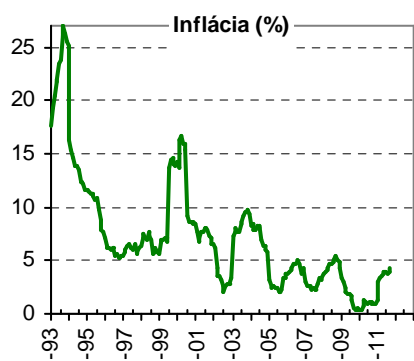
Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.

Uzávierka: 11.11.2011

Celkový ekonomický vývoj

Ministerstvo financií aktualizovalo prognózu ekonomického vývoja na rok 2012. Zmenená prognóza pre slovenské hospodárstvo vychádza z korigovania odhadov hospodárskeho rastu v západnej Európe. Ten by sa mal takmer zastaviť, resp. dosiahnuť negatívne hodnoty. Táto skutočnosť výrazne ovplyvní aj slovenské hospodárstvo. Slovenský export už nebude rásť tak rýchlo ako doteraz a ťahať slovenskú ekonomiku. **Predpokladaný rast HDP na rok 2012 je len 1,7%, miera nezamestnanosti sa zvýši na 13,7%, kým inflácia bude dosahovať 2,6%.** Spomalenie rastu ekonomiky a nárast nezamestnanosti sa prejaví aj vo **výpadku príjmov štátneho rozpočtu na úrovni 500 miliónov eur.** Ešte pesimistickejšia je novembrová prognóza Európskej komisie, ktorá znižuje odhady ekonomického rastu na rok 2012 len na 1,1%, pričom deficit vo verejných financiách môže stúpnuť až na 600 miliónov eur. Rok 2012 bude pre Slovensko veľmi ťažký.

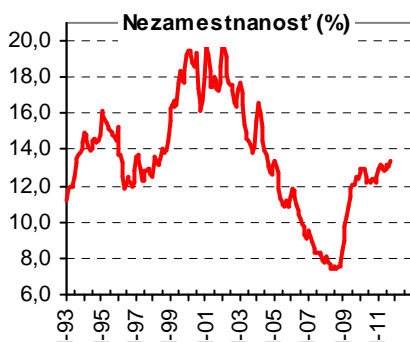

Výroba a zahraničný obchod

V septembri 2011 **slovenské hospodárstvo mierne spomalilo.** Tržby za vlastný tovar a služby narástli v priemysle o 8,4% v porovnaní so septembrom 2010. Rast celkových tržieb na medziročnej báze bol ovplyvnený najmä rastom tržieb v sektore spotrebnej elektroniky o 9,3% a v sektore automobilov o 13,8%. Slušný bol nárast tržieb vo výrobe gúmy a plastov (+11,1%) a strojov a zariadení (+12,0%). Stavebníctvo v septembri 2011 slušný rast tržieb o 11,8%.

Spomalenie priemyselnej výroby sa premietlo aj do spomalenia vývozu. Zahraničný obchod vykázal v septembri 2011 malý rast. Dovozy narástli len o 1,4% a vývozy o 9,7%. Dosiahol sa prebytok na výške 397 miliónov eur. **Za prvých deväť mesiacov činil kumulatívny prebytok 1605,2 mil. eur.**

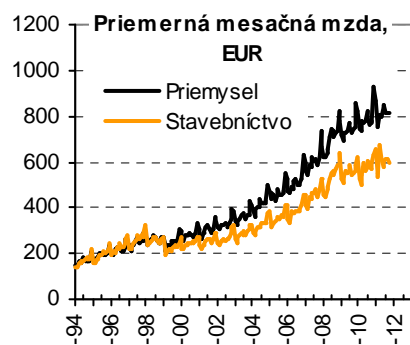
Slovenské podniky a domácnosti vykázali v októbri 2011 pokračujúci pokles optimizmu ohľadne budúceho ekonomického vývoja vzhľadom na minulý mesiac. Index ekonomického sentimentu sa oproti septembru 2011 znížil o 0,7% a dosiahol 89,7%. Za poklesom optimizmu sú obavy z návratu ekonomickej krízy a neistota ohľadne budúcnosti spoločnej meny.

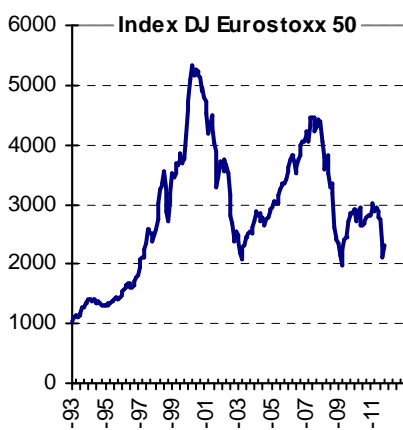
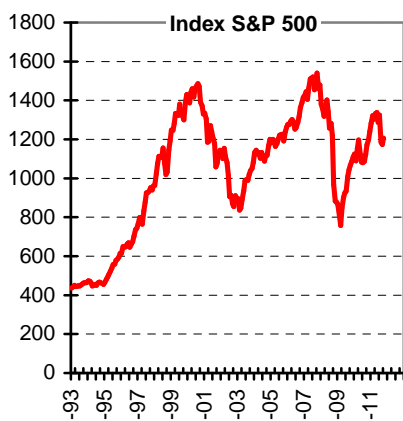
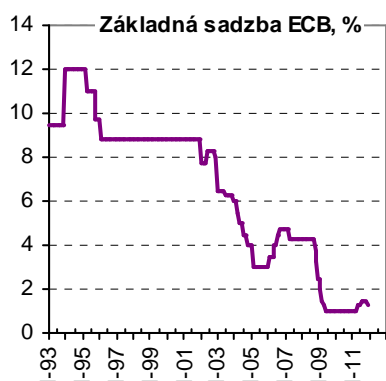

Cenový vývoj

Rast spotrebiteľských cien sa v septembri výrazne zrýchlil a dosiahol 4,3% (o 0,3% viac ako v auguste). Najviac narástli položky ako ceny alkoholu a tabaku (+4,2%) a potravín (+5,4%), ďalej ceny za bývanie a energie (+5,9%), dopravu (+7,0%), zdravotnícke služby (+4,0%) a vzdelávanie (+5,7%). Za hlavnú príčinu rastu v SR cien možno označiť rast cien potravín, palív, energií a surovín na svetových trhoch.

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v septembri 2011 v medziročnom porovnaní zvýšili o 2,4% a ceny pre export medziročne narástli o 5,0%. Rast cien vo výrobní sfére síce pokračuje, môže sa však spomaliť najmä v dôsledku možného spomalenia slovenských exportov na trhy EÚ. Ceny stavebných prác v septembri narástli o 0,9% a ceny stavebných materiálov o 2,4%. Pomalší rast cien stavebných prác a materiálov vyplýva zo stagnácie stavebníctva.

Nezamestnanosť

V septembri 2011 došlo k nárastu nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti sa oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,3% a dosiahla 13,4%. Nárast bol sezónny a súvisel s absolventmi škôl, ktorí si nenašli prácu. V porovnaní so septembrom 2010 bola však miera nezamestnanosti vyššia o 1,0% a počty nezamestnaných vyššie o 14 tisíc. Vysoká nezamestnanosť sa podpisuje aj na tržbách v maloobchode, ktoré v septembri 2011 klesli o 3,6% v porovnaní so septembrom 2010.

Verejné financie a finančné trhy

V septembri 2011 sa príjmy rozpočtu naplnili len na 63%. Meškal najmä výber DPH a čerpanie Eurofondov. Celkový deficit (-2159 mil. eur) bol však o 900 miliónov eur nižší ako pred rokom, najmä vďaka nižším výdavkom. Dobré sa vyvíjal najmä výber daní z príjmov právnických osôb, ktoré sa naplnili na 75,3% celoročného plánu. Menej uspokojujivý bol výber spotrebných daní (71,2%) a DPH (70,5%), najmä v dôsledku nižšej ochoty obyvateľstva spotrebúvať a vyššiemu sklonu k úsporám. Meškali aj príjmy z Eurofondov, ktoré sa naplnili len na 42,7% celoročného plánu. Podľa predbežných údajov za október sa deficit zvýšil na 2341 mil. eur, bol však cca o jednu miliardu nižší ako pred rokom.

V septembri 2011 pokračoval na slovenskom finančnom trhu veľmi mierny rast úrokov z úverov. Nárast bol zaznamenaný predovšetkým pre novo poskytnuté spotrebné úvery a nové vklady so splatnosťou do 1 roka. Tento vývoj sa však pravdepodobne obráti. V novembri ECB zareagovala na hroziacu ekonomickú recesiu a znížila základnú sadzbu z 1,50% na 1,25%. Zníženie sadzby na krátku dobu podporilo rast cien akcií, sotva však bude mať dlhodobý účinok vzhľadom na šíriacu sa paniku ohľadne talianskeho dlhu.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2010 ^e	2011 Q1	2011 Q2	2011 Q3	07/2011	08/2011	09/2011	2011 ^e	2012 ^f
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mld. EUR) bežné ceny, kvartálne)	65,89	15,832	17,131	x	x	x	x	69,07	71,65
HDP (% rast v stálych cenách)	+4,2	+3,5	+3,3	x	x	x	x	+3,0	+1,7
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+19,0	17,0	11,7	7,6	2,6	11,7	8,4	+10,0	+5,0%
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	-7,0	4,3	-0,9	5,8	3,8	1,7	11,8	+2,0	+2,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	48 651	13 323	14 005	13 639	4 224	4 416	4 999	44 000	47 000
• dovoz	48 442	12 874	13 620	13 012	4 189	4 221	4 603	42 000	44 500
• saldo	209	449	385	627	36	194	397	2 000	3 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	1,0	3,3	3,9	4,0	3,7	4,0	4,3	3,9	2,6
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	769	746	781	x	x	x	x	780	810
• priemysel	794	781	824	815	816	813	817	815	840
• stavebníctvo	579	555	599	608	614	614	597	610	620
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 318	2332,0	2355,6	x	x	x	x	2 409	2 440
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	14,4	13,9	13,1	x	x	x	x	13,5	13,7
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	12,7	13,1	12,9	13,2	13,2	13,1	13,4	13,1	13,3
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	382 000	393 188	382 488	387 724	386 307	384 220	390 559	380 000	380 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Príjmy v mil. EUR	10 901	2 752	5 843	8 279	6 569	7 343	8 279	13 092	13 393
• percento plnenia	87,0	20,9	44,4	63,0	50,0	55,9	63,0	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	15 337	3 407	7 061	10 438	8 244	9 365	10 438	16 926	16 555
• percento plnenia	94,2	20,1	41,6	61,6	48,6	55,2	61,6	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-4 436	-655	-1 578	-2 159	-1 675	-2 022	-2 159	-3 833	-3 162
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,3268	1,3669	1,4166	1,4126	1,4264	1,4343	1,3770	1,35-1,45	1,25-1,40
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	3,08	3,47	3,74	3,99	3,97	3,97	4,02	3,95-4,05	3,20-4,20
• spotrebiteľské do 1 roka	14,05	13,89	13,52	13,60	13,53	13,63	13,63	13,5-13,7	13,0-14,00
• spotrebiteľské nad 5 rokov	9,01	9,21	9,33	9,40	9,39	9,44	9,36	9,20-9,60	9,00-10,20
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,13	0,22	0,34	0,24	0,24	0,19	0,29	0,25-0,30	0,20-0,50
• domácnosti – netermínované vklady	0,36	0,39	0,40	0,39	0,39	0,39	0,39	0,35-0,45	0,20-0,70
• domácnosti – termínované do 1 roka	1,59	1,63	1,70	1,83	1,79	1,84	1,86	1,60-1,80	1,30-2,50
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	1,00	1,00	1,25	1,50	1,50	1,50	1,50	1,25	1,25
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	2780	2 936	2 866	2 388	2 743	2 297	2 124	2 800	3 000
Index S&P 500 ^b	1139	1 303	1 319	1 228	1 325	1 185	1 174	1 300	1 400

⁰
Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.